

ЖЕЖУХА

Володимир Йосипович

УДК 658.8

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

THE FEATURES OF FORMING OF THE TECHNOLOGICAL METHODS IN THE ENTERPRISES MANAGEMENT

У статті розвинуто особливості формування технологічних методів управління в системі менеджменту підприємств, зокрема у напрямку конкретизування їхньої сутності й змістового наповнення.

В статье развиты особенности формирования технологических методов управления в системе менеджмента предприятий, в частности в направлении конкретизации их сущности и смыслового наполнения.

In this article the especially of the formation of technological methods management in the enterprise management system is developed. This is done in specifying their nature and meaningful.

к.е.н., доцент,
Львівський інститут
банківської справи
Університету
банківської справи
НБУ

ОВЧАРУК

Вадим Володимирович

к.е.н.,
НУ "Львівська
політехніка"

Ключові слова: менеджмент, підприємство, технологічні методи, управління

Ключевые слова: менеджмент, предприятие, технологические методы, управление

Keywords: management, enterprise, technological methods

ВСТУП

Низький рівень управлінського потенціалу, невиконання стратегічних завдань підвищення рівня конкурентоспроможності, втрата традиційних ринків збуту продукції, погіршення умов господарювання, а також інші обставини зумовлюють необхідність у докорінних змінах в управлінні вітчизняними суб'єктами підприємницької діяльності. У цьому контексті актуалізується необхідність використання різних методів менеджменту, які уможливають дієвий управлінський вплив керівної підсистеми організації на керовану. Щоб виконати це завдання, слід знати та розуміти сутність, змістове наповнення й особливості формування таких методів, а також специфіку їхнього мотиваційного впливу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми

Огляд й узагальнення літературних джерел дає змогу зробити висновок про те, що сьогодні керівники різних рівнів управління мають у своєму розпорядженні значне різноманіття різних методів управління. Їхня сутність, змістова характеристика, особливості формування і використання, методики визначення ефективності їхнього застосування тощо детально розкриті у працях М. Альберта, В. Василенка, О. Гірняка, Р. Гріфіна, Р. Дафта, М. Йохни, О. Мельник, М. Мескона, О. Клейменова, А. Кредісова, В. Кредісова, В. Крамаренко, О. Кузьміна, П. Лазановського, Г. Осовської,

Є. Панченка, В. Стадника, Ф. Хедоурі, А. Шегди, В. Шостки, В. Яцури та інших авторів. Разом із тим, проблема полягає в тому, що на практиці найчастіше застосовуються економічні, соціально-психологічні та адміністративні методи управління. Натомість, технологічним способам і прийомам впливу керівної підсистеми управління на керовану не завжди приділяється належна увага, відтак ефективність їхнього застосування найчастіше є незначною. Це пояснюється в першу чергу тим, що відсутні комплексні та системні напрацювання щодо особливостей формування цих інструментів управління.

МЕТА СТАТТІ

Відповідно до поставленої проблеми у статті слід розвинути особливості формування технологічних методів управління в системі менеджменту підприємств, зокрема у напрямку конкретизування їхньої сутності й змістового наповнення.

РЕЗУЛЬТАТИ

Враховуючи трактування поняття методів менеджменту, що наведене у роботі О. Кузьміна та О. Мельник [3, с. 184], можемо навести трактування поняття "технологічні методи менеджменту", згідно якого це технологічні способи та прийоми впливу керуючої системи на керовану на різних рівнях і ланках управління (підприємство, підрозділ, служба тощо), а в прикладному аспекті — це сукупність технологічних способів і прийомів впливу на

колектив працівників та окремих виконавців з метою досягнення місії організації та її цілей.

Технологічні методи менеджменту утворюються у керівній підсистемі управління суб'єкта господарювання і каналами прямого зв'язку передаються у керовану підсистему для впливу на об'єкт управління, яким може бути як окремий працівник, так і підрозділ чи підприємство загалом. Із допомогою цих методів відбувається планування, мотивування, організування та контролювання діяльності об'єкта управління. Як справедливо стверджують теоретики і практики управління, будь-які методи менеджменту, у т.ч. й технологічні, є кінцевим результатом функціональної управлінської діяльності [1; 2; 5].

Вивчення теорії і практики показує [2–4], що сьогодні найбільш поширеними в управлінні є економічні та адміністративно-правові методи менеджменту. Поряд із цим, не втрачають своєї актуальності й технологічні методи. Обрання того чи іншого технологічного методу (чи їхнього комплексу) залежить від низки чинників, зокрема: специфіки об'єкта управління, галузевої спрямованості підприємства, швидкості досягнення цілей, взаємовідносин між керівником та підлеглим, обраних форм влади і стилів керівництва, соціально-психологічного клімату в колективі, особистості працівника та керівника тощо.

Розглядаючи місце технологічних методів менеджменту в системі усіх прийомів та способів впливу на об'єкт управління, слід наголосити на існуванні характерних для них особливостей. Зокрема, на відміну від економічних, соціально-психологічних та адміністративних методів технологічні використовують інші інструменти впливу, якими здебільшого є різноманітна документація. В економічних методах такими інструментами є різні економічні форми (бюджет, форми і системи заробітної плати, надбавки, премії тощо), у соціально-психологічних — різні соціально-психологічні чинники (наприклад, соціально-психологічний клімат в колективі, подяки тощо), в адміністративно-правових — адміністративно-правові й організаційні форми (накази, розпорядження, інструкції тощо).

Особливістю технологічних методів менеджменту на відміну від усіх решту є властиве для них середовище існування й розвитку. Якщо для економічних методів таке середовище — економічне, для адміністративно-правових — організаційно-правове, а для соціально-психологічних — сприятливий соціально-психологічний клімат, то для технологічних методів менеджменту таке середовище — технологічне. Окрім цього, технологічні методи характеризуються "безоплатністю", тобто не передбачають стимулювання у прямій формі. Вони також акцентують увагу не на найоптимальнішому вирішенні завдань, а "вимагають" чіткого й послідовного виконання конкретних дій.

Технологічні методи менеджменту здебільшого безпосередньо не сприяють творчому розвитку особистості та нерідко призводять до централізації

управління (через надмірну регламентацію різних дій у формі технології). Їхня особливість також у тому, що вони знаходяться "найближче" до технологічних процесів в першу чергу виробничих підприємств. Зокрема, технологічні методи менеджменту установлюють єдині уніфіковані форми технологічних документів, що забезпечує можливість співставляти інформацію незалежно від використання різних способів проектування документів (наприклад, ручним, механізованим чи повністю автоматизованим способом). Вони також створюють передумови для зниження трудомісткості різних робіт в межах підприємства, насамперед, у сфері технологічної підготовки та управління виробництвом. Завдяки їм часто формується стандартизована документація, яку можна передавати зацікавленим суб'єктам (у т.ч. й контролюючим органам) у "чистому" вигляді або із мінімальним переоформленням. Технологічні методи, на відміну від усіх решту, найбільше сприяють створенню єдиної інформаційної бази для впровадження різних інструментів механізації чи автоматизації, у т.ч. й впровадження комплексних інформаційних систем управління виробництвом.

Важливою характеристикою технологічних методів менеджменту є те, що вони дають змогу одержати специфічну інформацію технічного чи технологічного характеру, зокрема, про дії, що виконуються виконавцями під час технологічних процесів чи операцій; про засоби технічного забезпечення виробництва; про комплектувальні складові частини виробів та їхні конструктивні матеріали; про технологічний маршрут виготовлення продукції; про розрахунок витрат сировини, матеріалів, комплектувальних тощо; про технологію налагодження засобів технологічного процесу та ін.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК ЗА ПРОБЛЕМОЮ

Розвиток особливостей технологічних методів менеджменту показує практичну спрямованість проведеного дослідження. Маючи такі напрацювання, можливим є прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо удосконалення управлінської діяльності в межах організацій. Це все виступатиме перспективами подальших розвідок у цьому напрямку.

Література

1. Кирпиченко К.С. Аналіз основних принципів і методів управління підприємством / К.С. Кирпиченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. — 2011. — №36. — С. 345–347.
2. Кузьмін О.Є. Менеджмент: теоретичні засади та прикладні аспекти [Текст]: [конспект лекцій для студентів базових напрямів підготовки "Менеджмент" та "Економіка і підприємництва"] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Л.С. Ноджак. — Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2006. — 148 с.
3. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту [Текст]: [навч. посіб.]. — [2-е вид. доп. і перероб.] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. — Львів:

Національний університет "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ+" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2003. — 352с.

4. Оформлення конструкторської документації [Текст]: [навч. посіб.] / В.В. Ванін, А.В. Блюк,

Г.О. Гнітецька. — 2-ге вид., випр. — К.: Каравела, 2003. — 160с.

5. Стадник В.В. Менеджмент [Текст]: [навч. посіб.] / Стадник В.В. — К.: Академвидав, 2007. — 472с.

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Яким чином здійснюється вихід акціонера із складу приватного акціонерного товариства?

У відповідності з Законом України "Про акціонерні товариства":

Акціонерами товариства визнаються фізичні і юридичні особи, а також держава в особі органу, уповноваженого управляти державним майном, або територіальна громада в особі органу, уповноваженого управляти комунальним майном, які є власниками акцій товариства.

У відповідності з законодавством України акціонер повинен спочатку повідомити всіх членів акціонерного товариства про скликання позачергових зборів у зв'язку з виходом зі складу акціонерів Товариства. У статуті акціонерного товариства має бути передбачена процедура виходу акціонерів.

Статутом приватного акціонерного товариства може бути передбачено переважне право його акціонерів на придбання акцій цього товариства, що пропонуються їх власником до відчуження третій особі. Порядок реалізації переважного права акціонерів на придбання акцій приватного акціонерного товариства, що пропонуються їх власником до відчуження (крім продажу) третій особі, встановлюється статутом такого товариства.

Строк переважного права, передбачений статутом товариства, не може бути меншим ніж 20 днів з дня отримання товариством відповідного повідомлення. Строк переважного права припиняється у разі, якщо до його спливу від усіх акціонерів товариства отримані письмові заяви про використання або про

відмову від використання переважного права на купівлю акцій.

Акціонер приватного акціонерного товариства, який має намір продати свої акції третій особі, зобов'язаний письмово повідомити про це решту акціонерів товариства із зазначенням ціни та інших умов продажу акцій. Повідомлення акціонерів товариства здійснюється через товариство. Після отримання письмового повідомлення від акціонера, який має намір продати свої акції третій особі, товариство зобов'язане протягом двох робочих днів направити копії повідомлення всім іншим акціонерам товариства.

Якщо акціонери приватного акціонерного товариства не скористаються переважним правом на придбання всіх акцій, що пропонуються для продажу, протягом строку, встановленого цим Законом або статутом акціонерного товариства, акції можуть бути продані третій особі за ціною та на умовах, що повідомлені акціонерам товариства.

Уступка зазначеного переважного права іншим особам не допускається.

Крім того продаж акцій членам акціонерного товариства не вимагає нотаріального посвідчення і державної реєстрації.

Має бути проведене засідання Загальних зборів акціонерів на якому буде прийняте рішення про вихід із складу акціонерів, а також повинен бути укладений договір купівлі-продажу цінних паперів.